

သူသည် သူ၏ကိုယ်စားလှယ်များမှ တစ်ဆင့် ဥရောပ၌ကျန်ရှိနေသေးသောမိတ္တူအမြောက်အများကို ဝယ်ယူ၍ ဖျက်ဆီးပစ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုကျမ်းစာများအတွက် သူပေးသောငွေကို တင်ဒေးလ် (Tyndale) ထံသို့ ပို့ခဲ့ရသည်။ သူဝယ်ယူခဲ့သည့်မိတ္တူတိုင်းသည် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် အသစ်ငှအတွက် ပေးချေရသည်။

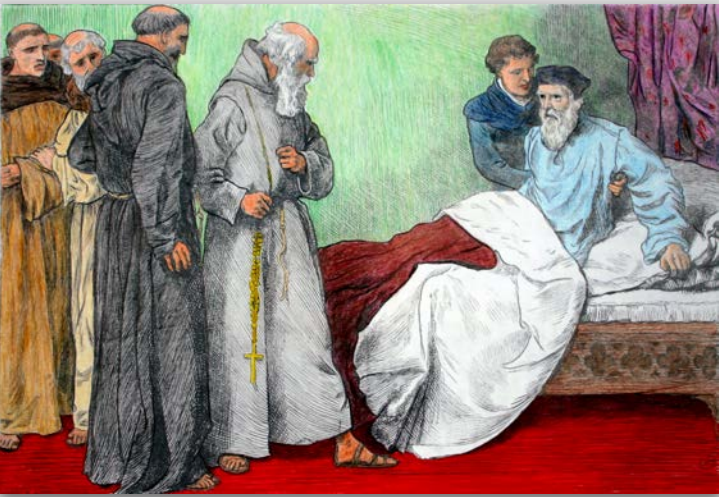
ကျွန်ုပ်တို့ သိထားသမျှအရ၊ ပထမဦးဆုံးပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း သုံးအုပ်သာ ရှိသေးသည်။ သို့ပေမယ့် အခြားသော အုပ်စုများအားလုံးသည်လည်း မီးရှို့မခံရခဲ့ချေ။ သူတို့ထဲက အများစုမှာ “အပိုင်းအစများကိုသာဖတ်ရှု” ခဲ့ကြ၏။ ထို့နောက် တင်ဒေးလ် (Tyndale) သည် နောက်ထပ်ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများကို ဆက်လက်ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး သူသည် ဓမ္မဟောင်းကျမ်းကိုလည်း စတင်ဘာသာပြန်ခဲ့လေသည်။

သောကြာနေ့ ၊ သစ္စာဟောင်းနှင့် အာဇာနည်

ဝီလျံတင်ဒေးလ် (William Tyndale) သည် ဓမ္မဟောင်းကျမ်းကို စတင်ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့သည်။ ကျမ်းစာ၏ပထမဦးဆုံး စာအုပ်ငါးအုပ်ကို လက်စသတ်ပြီးနောက် သူသည် အန်တာဗာ(Antwerp) မှဟမ်ဘူဂ် (Hamburg) သို့ ရွက်လွှင့်ခဲ့သည်။ ဝမ်းနည်းစရာမှာ သူစီးလာသော သင်္ဘောသည် မုန်တိုင်းကြောင့် နှစ်မြှပ်ခဲ့ပြီး သူ၏လက်ရေးစာမူအားလုံး ပျောက်ဆုံးခဲ့ရလေ၏။ သို့သော် တင်ဒေးလ်၏ ဘုရားသခင်ကိုယုံကြည်ခြင်းသည် ပျက်ပြယ်မသွားခဲ့ချေ။ ထို့အပြင် သူသည်စိတ်ဓာတ်ကျမည့် အစား၊ ပြန်လည်စတင်ခဲ့သည်။

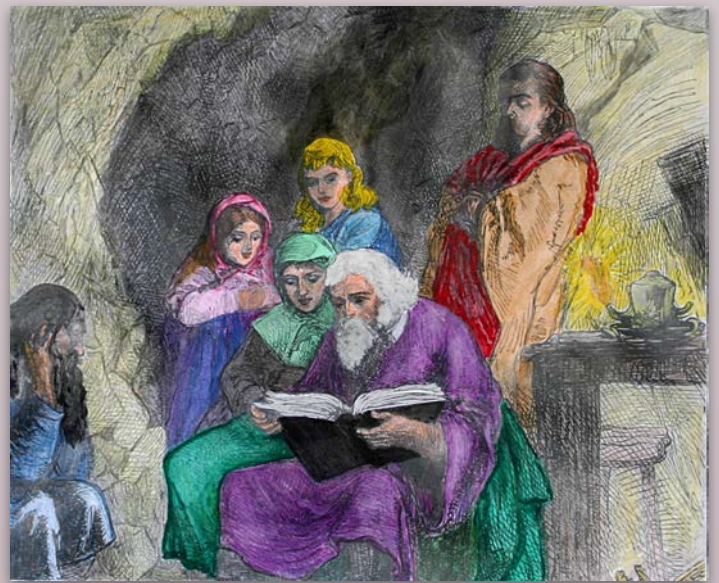
၁၅၃၅ ခုနှစ်တွင် Tyndale သည် သစ္စာရှိမိတ်ဆွေ သောမတ်ပွင့် (Thomas Poyntz) နှင့်အတူနေစဉ်၊ သူသည် ဟင်နရီဖိလစ် (Henry Philips) အမည်ရှိသောလူငယ်တစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဟင်နရီသည် အင်္ဂလိပ်ပါလီမန်အမတ်တစ်ဦး၏ အရှက်ခွဲခံရသောသား ဖြစ်သည်။ သူသည် သူ့ဖခင်ထံမှ ငွေများ ခိုးသွားပြီး ၊ ထိုငွေများကို လောင်းကစားထဲမှာ အားလုံးရှုံးခဲ့သည်။ တင်ဒေးလ် (Tyndale) ကိုဖမ်းဆီးခြင်းအတွက် ရရှိမည့်ကြီးမားသော အကျိုးကျေးဇူးမှာ သူအကြွေးဆပ်ရန် လိုအပ်သည့်အရာသာ ဖြစ်သည်။

သို့သော် တင်ဒေးလ် (Tyndale) က ထိုအရာကို မသိခဲ့ချေ။ ယေဘုယျအားဖြင့် ယုံကြည်စိတ်ချရသော သဘောသဘာဝအရ သူသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏သင်ကြားပေးမှုများ

လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန်။ တင်ဒေးလ် (Tyndale) သည် ဥရောပ၌ “အလိုအရှိဆုံးသောသူ” ဖြစ်သည်။ ဆာလံကျမ်း ၅၆:၁-၁၁၊ ရှင်မသဲခရစ်ဝင် ၁၀:၁၆-၃၄၊ ဤကဲ့သို့သောအခန်းငယ်များကို သူဖတ်သောအခါ သူစဉ်းစားရမည့်အရာကို စဉ်းစားမြင်ယောင်ကြည့်ပါ။

ကို လေ့လာနေသည်ဟု ဟင်နရီ (Henry) ၏ပြောဆိုချက်ကို ယုံကြည်ခဲ့ပြီး မိတ်ဆွေတစ်ဦးအဖြစ် သူ့ကို လက်ခံခဲ့သည်။ သို့သော် ဟင်နရီသည် ထိုသို့မဟုတ်ခဲ့ချေ။ ဟင်နရီသည် တင်ဒေးလ် (Tyndale) ကို ရန်သူများထံသို့

သူ၏လုပ်ဆောင်မှုသည်မလွယ်ကူခဲ့ချေ။ တင်ဒေးလ် (Tyndale) ကို ဖမ်းဆီးပေးနိုင်မည့်သူ အဘယ်သူ့ကိုမဆို ကြီးမားသောဆုလာဘ်တစ်ခုပေးမည်ဟု ကြေငြာခဲ့သောကြောင့် သူသည် ရန်သူများကို ရှောင်ရှားရန် တစ်နေရာမှတစ်နေရာသို့ အဆက်မပြတ် ရွှေ့ပြောင်းနေခဲ့ရသည်။ သူသည် အသွင်သဏ္ဌာန်အမျိုးမျိုး ဝတ်ဆင်ရလေ့ရှိပြီး၊ သူ၏အားသာချက်ဖြစ်သည့် ဘာသာစကားခုနစ်ခုကို ကျွမ်းကျင်စွာပြောဆိုနိုင်စွမ်းကို အသုံးပြုခဲ့သည်။

တစ်နှစ်ခွဲနီးပါး မြေအောက်ခန်းထဲ၌ ပျက်ရယ်ပြုခံရခြင်းနှင့်အတူ အကျဉ်းကျခံနေရပြီးနောက်၊ ဝီလျံတင်ဒေးလ် (William Tyndale) သည် ၁၅၃၆ ခုနှစ် မိုးရာသီအချိန်၌ မာတုရ (သို့) အာဇာနည်အဖြစ် သေဆုံးခဲ့လေသည်။ သူ၏နောက်ဆုံးစကားများသည် ဆုတောင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ “အဖဘုရားသခင်၊ အင်္ဂလန်ဘုရင်၏မျက်စိကို ဖွင့်ပေးတော်မူပါ။”

တင်ဒေးလ် (Tyndale) ၏ လုပ်ဆောင်မှုသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး၏ နောက်ပိုင်းခေါင်းဆောင်များကို ဆက်လက်လွှမ်းမိုးခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော မိလတ်စ် ခိုဗာဒေးလ် (Miles Coverdale) သည် သမ္မာကျမ်းစာကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ဆက်လက်ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့သည်။

လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန်။ အသင်းတော်၏ စစ်မှန်သောခွန်အားမှာ အဘယ်နည်း။ ဟေရှာယအနာဂတ္တိကျမ်း ၅၅:၁၀-၁၂။

ဘုရားသခင်၏နှုတ်ကပတ်တော်ကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခြင်း

အလွတ်ကျမ်းချက်။ ။ ရှင်ပေတရူဩဝါဒစာ ပဌမစောင် ၁:၂၄၊ ၂၅ “လူမျိုးရှိသမျှသည်လည်း မြက်ပွင့်ကဲ့သို့ဖြစ်၏။ လူမျိုး၏ ဘုန်းရှိသမျှသည်လည်း မြက်ပွင့်ကဲ့သို့ဖြစ်၏။ မြက်ပင်သည် ညှိုးနွမ်းသွေ့ခြောက်တက်၏။ အပွင့်လည်းကြွေတက်၏။ ထာဝရဘုရား၏နှုတ်ကပတ်တော်တရားမူကား၊ ကာလအစဉ်အမြဲတည်၏။ ထိုနှုတ်ကပတ်တော်သည်၊ သင်တို့အား ဟောပြောသော ဧဝံဂေလိတရားဖြစ်သတည်း။”

တနင်္ဂနွေနေ့ ၊ ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း၏ “မိုးသောက်ကြယ်”

ဘုရားသခင်၏ နှုတ်ကပတ်တော်သမ္မာကျမ်းစာသည် သူ၏ရန်သူများက ၎င်းကိုဖျက်ဆီးရန် အဘယ်သို့ အတင်းအကျပ် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ကို ကျွန်ုပ်တို့လေ့လာခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သူတို့သည် အောင်မြင်သည်ဟု ထင်ရသော်လည်း ဘုရားသခင်သည် သူ၏ နှုတ်ကပတ်တော်ကို လုံးဝပျက်စီးခြင်းမှ ကာကွယ်ပေးခဲ့သည်။ သူ့ကိုသစ္စာရှိသောရှေးဦးခရစ်ယာန်အသင်းတော်၏ သားစဉ်မြေးဆက်မှတဆင့် သမ္မာကျမ်းစာကို နှစ်ပေါင်းရာနှင့်ချီ ဂရုတစိုက်ဂုဏ်ထားခဲ့ပြီး ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်။ တခါတရံ ငြိမ်းချမ်းခြင်းနှင့် တခါတရံ၌ သူတို့၏ အသက်အန္တရာယ်ကို ကြုံခဲ့ရသည်။ သို့သော် သူတို့သည် လောက၏ပညာများကို ဂုဏ်တင်မြတ်နိုးခြင်းထက် ဘုရားသခင်၏နှုတ်ကပတ်တော်ကို ဂုဏ်တင်မြတ်နိုးခဲ့ကြသည်။

ဥရောပတိုင်းပြည်များသည် မိမိကိုယ်ကို “ခရစ်ယာန်” ဟု ထင်မှတ်ကြသော်လည်း သူတို့သည် သမ္မာကျမ်းစာကို လျစ်လျူရှုခဲ့ကြသောသူများ၊ မသိသောသူများ ဖြစ်ခဲ့ကြ၏။ ကက်သလစ်အသင်းတော်၏ ဩဇာအာဏာတိုးတက်ကြီးထွားလာခြင်းအားဖြင့်၊ သမ္မာကျမ်းစာကို သွန်သင်ဖို့ရန် ပုပ်ရဟန်းဘုန်းကြီးများသာ အရည်အချင်းပြည့်မီသည်ဟု လူတို့အား သွန်သင်ခဲ့သည်။ သူတို့က သာမန်လူများသည် သမ္မာကျမ်းကို မိမိဘာသာ ဖတ်ရှုမည်ဆိုလျှင် နားလည်မှုလွဲမှားလိမ့်မည်ဟု ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့အားဖြင့်၊ တည်ရှိနေသော သမ္မာကျမ်းစာအနည်းငယ်ကို ပညာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များသာ ဖတ်နိုင်ရန်အတွက် လက်တင်ဘာသာအားဖြင့်သာဖြစ်၏။ ထို့အပြင် ဤသမ္မာကျမ်းစာအားလုံးကို ကက်သလစ်ဘုန်းကြီးများနေထိုင်သော တက္ကသိုလ်များနှင့် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းစာသင်ခန်းများ၌ သော့ခတ်ထားခဲ့ကြသည်။

သို့သော် ဘုရားသခင်သည် မိမိ၏လူများကို ဤမှောင်မိုက်၌ ချန်လှစ်ထားခဲ့ချေ။ နှစ်ပေါင်း အေဒီ ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်းတွင်၊ သူသည် မိမိလူများထံ သမ္မာကျမ်းစာကို ပြန်ယူဆောင်လာစေရန် ရဲရင့်သောလူများကို စတင်နှိုးထစေခဲ့၏။ သူတို့လုပ်ဆောင်ခဲ့သမျှတွင် အလွန်အရေးအပါဆုံးအရာတစ်ခုမှာ သူတို့သည် ထိုခေတ်ကာလ၏ဘုံဘာသာစကားသို့ သမ္မာကျမ်းစာကို ဘာသာပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလူများထဲမှ ပထမဆုံးတစ်ယောက်မှာ ဂျွန်ဝစ်ကလစ် (John Wycliffe) ဖြစ်သည်။ သူသည် ၁၃၃၀ ခန့်တွင် အင်္ဂလန်ပြည်၌ မွေးဖွားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ဝစ်ကလစ်သည် ခက်ကြမ်းတမ်း၍ ဒုက္ခရောက်သောအချိန်ကာလအတွင်းတွင် ကြီးပြင်းလာရသည်။ အင်္ဂလန်နှင့် ပြင်သစ်တို့အကြား

လူများစွာသေစေနိုင်သောစစ်ပွဲတစ်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး၊ အမဲရောင်ကပ်ဘေး (Black Plague) ဟု ခေါ်သော ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသောရောဂါသည် အချို့သောနေရာများတွင် လူသုံးပုံနှစ်ပုံခန့် သေဆုံးခဲ့ရသည်။ သို့တိုင်၊ သူသည် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး အင်္ဂလန်ရှိ အောက်စ်ဖို့ဒ်တက္ကသိုလ် (Oxford University) ၌ ပါမောက္ခတစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့သည်။ သူသည် အင်္ဂလန်ဘုရင်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးအဖြစ် နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

လူအများစုနှင့်မတူဘဲ၊ ဝီကလစ်သည် ပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်ပြီး၊ သမ္မာကျမ်းစာကို ရရှိခဲ့သူ၊ ဖတ်ရှုနိုင်သူဖြစ်သည်။ သူသည် ကက်သလစ်အသင်းတော်က ဘုရားသခင်၏အသင်းတော်၊ ဘုရားသခင်၏ အခွင့်အာဏာကို ရရှိသောအသင်းတော်ဖြစ်ကြောင်း ယုံကြည်ရန် သွန်သင်ခံခဲ့ရသည်။ သို့သော် သူသည် အသင်းတော်၏မှားယွင်းသောသွန်သင်ချက်များမှ ရှောင်ထွက်၍ ဘုရားသခင်၏နှုတ်ကပတ်တော်ကို လူခပ်သိမ်းအတွက် တစ်ခုတည်းသောဘုရားသခင်၏ အခွင့်အာဏာအဖြစ် လက်ခံခဲ့သည်။

အသင်းတော်သည် ယင်း၏သွန်သင်ချက်များအား သဘောမတူဆန့်ကျင်သောသူတို့ကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းရန်အခွင့်မရှိကြောင်း သူ့သွန်သင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် သူက ထောင်ပေါင်းများစွာသော တောင်းစားနေရသောဘုန်းတော်ကြီးငယ်များသည် အချည်းနှီးသော ဘဝအသက်တာဖြင့် နေထိုင်ခဲ့ကြရပြီး၊ တိုင်းပြည်အတွက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ဆင်းရဲဒုက္ခများခံစားခဲ့ရခြင်းကိုလည်း ယူဆောင်လာစေခဲ့၏။ တိုင်းပြည်သားများတို့၏အပြစ်များအတွက် ပုပ်ရဟန်းမင်း၏ လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကိုလည်း ရောင်းချခဲ့ရသည်။ တနည်းအားဖြင့် တိုင်းသူပြည်သားများသည် ဆင်းရဲသည်နှင့်အမျှ၊ ပုပ်ရဟန်းမင်း၏လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ကို ဝယ်ယူခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။ ဝီကလစ်သည် သမ္မာကျမ်းစာက ထိုအကျင့်များကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချသည့်အကြောင်းကို ပြောဖို့ရန်၊ ရိုးသားပြီး ရဲစွမ်းသတ္တိရှိသောသူဖြစ်၏။ ရောမဩဝါဒစာ ၁၂:၁၇-၂၁၊ သက်သာလောနိတ်ဩဝါဒစာ ဒုတိယစောင် ၃:၁၀၊ ရှင်ယောဟန်ဩဝါဒစာ ပဌမစောင် ၁:၉။

လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန်။ ဝီကလစ်၏အတွေးအခေါ်များသည် လူအများစုအတွက် အလွန်ထူးဆန်းနေပုံရသည်။ သို့သော် သမ္မာကျမ်းစာပြောဆိုထားသည့်အရာကို သူတို့မသိသောကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ယနေ့ကျမ်းစာအမှန်တရားကို လူတို့က မည်သို့တုံ့ပြန်သနည်း။

တနင်္လာနေ့ ၊ လူများအတွက် သမ္မာကျမ်းစာ

ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက ဝီကလစ်ကို အသင်းတော်သွန်သင်ချက်များနှင့် မကိုက်ညီသောအရာများကို သွန်သင်ချက်အမှား သင်ကြားပေးနေသည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့သည်။ သူ့အား အင်္ဂလိပ်ဂိုဏ်းချုပ်ဘုန်းတော်ကြီး (ဘိရှော့) များရှေ့တွင် ရုံးတင်စစ်ဆေးရန်အတွက် အမိန့်ပေးခဲ့လေ၏။ ၎င်းသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမား၏အသက်တာကို အဆုံးသတ်သွားစေနိုင်သည်၊ သို့သော် ဘုရားသခင်သည် ဝီကလစ်အား ကာကွယ်ဖို့ရန် အင်အားကြီးသော အင်္ဂလိပ်ခေါင်းဆောင်များကို ကူညီခဲ့သည်။

ဤအန္တရာယ်ရှိသောအတွေ့အကြုံမှတစ်ဆင့်၊ ဝီကလစ်သည် ပုပ်ရဟန်းမင်း (ကက်သလစ်အသင်းတော်) ၏ ဇာတိမှန်စိတ်ဓာတ်ကို တွေ့မြင်ခဲ့ပြီး၊ ဘုရားသခင်၏နှုတ်ကပတ်တော်တည်းဟူသော သမ္မာကျမ်းစာသည်သာ ၎င်းကိုတိုက်ခိုက်ရန်နှင့် အမှားများကို အောင်မြင်ကျော်လွှားရန် လုံလောက်သောတန်ခိုးအစွမ်းရှိသည်ဟု ယုံကြည်လာသည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့်၊ သူသည် သမ္မာကျမ်းစာကို လက်တင်ဘာသာမှ အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ပြန်ဆိုရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဤပထမဆုံးအင်္ဂလိပ်ကျမ်းစာသည် သူ၏အကြီးမြတ်ဆုံးနှင့် အတည်မြဲဆုံးသော အောင်မြင်မှုဖြစ်ခဲ့သည်။

ထိုအချိန်၌ ပုံနှိပ်စက်ကို မတီထွင်သေးကြောင်းကို သတိရပါ။ သို့သော် သမ္မာကျမ်းစာအသစ်ကို လက်ဖြင့်ပြုလုပ်သော မိတ္တူများဖြင့် ကူးယူခဲ့ကြသော်လည်း ကျမ်းစာအရေအတွက်သည် လျင်မြန်စွာတိုးပွားလာခဲ့သည်။ ချမ်းသာသောသူများတို့က အလုံးစုံပါသောမိတ္တူများဝယ်ခဲ့ပြီး၊ ဆင်းရဲသားကမူ သေးငယ်သောအပိုဒ်များကို ဝယ်လိုက်ခဲ့ကြသည်။ သမ္မာကျမ်းစာကို အလွန်စိတ်ဝင်စားသောကြောင့် များစွာသောသူတို့သည် မိတ္တူကူးရန် မိမိတို့၏အချိန်ကို ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာအသုံးချခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသော်ငြားလည်း၊ သူတို့ကိုယ်တိုင်ပင် သူတို့ရောင်းစေလိုချင်သောသူများကို ရောင်းဖို့ရန် ကျမ်းစာအလိုအလောက်မရသေးချေ။

ယခု ဝီကလစ်၏ရန်သူများသည် ဒေါသထွက်နေကြသည်။ သူတို့သည် ပုပ်ရဟန်းမင်းဘုန်းတော်ကြီးများကိုသာ ကျမ်းစာကို ဖတ်နိုင်၊ ဘာသာအနက်ပြန်နိုင်စေချင်ခဲ့သည်။ ဝီကလစ်သည် သူ၏အသက်တာကို

အင်္ဂါနေ့ ၊ ဂျရုမ်း၏ဗားဂိတ်

နှစ်ပေါင်းရာနှင့်ချီကြာ ရောမကက်သလစ်အသင်းတော်သည် လက်တင်ဗားလ်ဂိတ်ဟုခေါ်သည့်ကျမ်းစာမှလွဲ၍ မည်သည့် ကျမ်းစာကိုမျှ အသုံးပြုခွင့် မပြုခဲ့ပါ။ ယင်းကို ၃၃၁ မှ ၄၂၀ အထိ အသက်ရှင်နေထိုင်ခဲ့သည့် ဂျရုမ်း (Jerome) အမည်ရှိသောသူသည် လက်တင်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုခဲ့သည်။ ဤအချိန်ကာလအတောအတွင်းတွင် “ဒုစရိုက်အပြစ်တည်းဟူသော ပျက်စီးခြင်း၏သား” (ပုပ်ရဟန်းမင်း) သည် မိမိကိုယ်ကို “ဘုရားသခင်” အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ သက်သာလောနိတ်ဩဝါဒစာ ဒုတိယစောင် ၂:၃၊ ၄။

အကြောင်းမလှစွာဖြင့်၊ ဂျရုမ်းသည် ရောမကက်သလစ်အသင်းတော်၏ ကလေးများကိုရေဖြန်းခြင်းအားဖြင့်ဗတ္တိဇံပေးခြင်း၊ ဓာရိနှင့် သူတော်စင်တို့အား ကိုးကွယ်ခြင်းကဲ့သို့သော အယူမှားအတွေးအခေါ်အယူအဆများကို ယူဆောင်လာသော နေရာအချိန်အခါ၌ ကြီးပြင်းလာခဲ့ရသည်။ အမှားအယွင်းများအားလုံးအထက်မှာရှိသည့် မှားယွင်းသောအရာတစ်ခုမှာ အယူမှားတနင်္ဂနွေကို အနားယူရာနေ့ အဖြစ် ယူဆောင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအရာက ဂျရုမ်း အဘယ်သို့ ဘာသာပြန်ခဲ့ခြင်းအားဖြင့် လွမ်းမိုးခဲ့သည်ဟု လူအများ

ပင် ပေးချင်ခဲ့သည်။

ဝီကလစ်သည် အင်္ဂလန်ရှိ အမြင့်ဆုံးအသင်းတော်တရားရုံးသို့ ခေါ်ဆောင်ခံရပြီး သူ၏ရန်သူများရှေ့မှောက်၌ အသေသတ်ခြင်း ခံရမည်မှာ သေချာပုံရသည်။ သို့သော် ထိုသို့မဟုတ်ခဲ့ချေ။ ဝီကလစ်ကို ဘုရားသခင်ကိုယ်တိုင် အကာအကွယ်ပြုခဲ့သည်။ အဆိုပါ စွပ်စွဲချက်သည် သူ၏စွပ်စွဲသူများဘက်ကို လှည့်လာလေ၏။ “သင်တို့သည် အဘယ်သူကို ရန်ငြိုးဖို့ကြသနည်း။ လူအိုတယောက်နှင့်အတူ သင်္ချိုင်းတွင်းနားသို့ ရောက်နေပါသလား။ မဟုတ်ပါ။ သမ္မာတရားနှင့်အတူ ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ သမ္မာတရားသည် သင်တို့ထက်အားကြီး၍ သင်တို့ကိုနိုင်လိမ့်မည်။” ထို့နောက် သူသည် တရားရုံးမှလွတ်မြောက်လာသောလူတစ်ယောက်အဖြစ် လျှောက်သွားခဲ့၏။ သူ၏ရန်သူ တစုံတယောက်မျှ သူ့ကိုမဆီးတားနိုင်ချေ။ ကောရိန္တုဩဝါဒစာ ဒုတိယစောင် ၁၀:၄၊ ၅၊ သုတ္တံကျမ်း ၁၆:၇။

သိပ်မကြာခင်တွင်၊ ဝီကလစ်သည် လေဖြတ်ခြင်းဝေဒနာကို ခံစားရပြီး၊ နှစ်သစ်ကူးအကြို ၁၃၈၃ ၌ သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ဝိညာဉ်ရေးရာအမှောင်ထုအချိန်ကာလတွင် သူသည်ရဲစွမ်းသတ္တိနှင့်ဘုရားဝတ်၌ မွေ့လျော်ခြင်း ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုအတွက် သူ့ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း၏ မိုးသောက်ကြယ်ဟု ခေါ်သည်။

သူသေဆုံးပြီးနောက်၌ပင်၊ သူ၏ဘဝအသက်တာနှင့် သွန်သင်ချက်များအားဖြင့် ပြောင်းလဲလာသောရာနှင့်ချီသော ရိုးရိုး တရားဟောဆရာများထဲမှ လို့လာဒ်စ် (Lollards) သည် သမ္မာကျမ်းစာနှင့် ဇီဝဂေလိသတင်းစကားကို အင်္ဂလန်တိုင်းပြည်နှင့် ဥရောပ တိုင်းပြည်များသို့ ပျံ့နှံ့စေခဲ့သည်။

လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန်။ သူသေဆုံးပြီးနောက်အနှစ် ၄၀ ကျော်အကြာ၊ ရောမကက်သလစ်အသင်းတော်သည် ဝီကလစ်၏ အရိုးများကို တူးဖော်၍ မီးရှို့ပစ်ရန်အမိန့်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းသည် အလွန်မိုက်မဲဟန်ပေါ်လွင်သည်၊ သို့သော် ၎င်းသည် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးက သူ့ကို မမေ့သေးကြောင်း ပြသသည်။ သင့်အသက်တာကို အခြားသူများ အောက်မေ့စေသော အရာများမှာ အဘယ်နည်း။

ယုံကြည်ကြသည်။

၃၈၁ မှ ၃၈၄ အထိ၊ ဂျရုမ်းသည် ဒမာသက်အတွက် ရောမဂိုဏ်းချုပ်ဘုန်းတော်ကြီး၏အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သည်၊ သမ္မာကျမ်းစာကို လက်တင်ဘာသာသို့ပြန်ဆိုရန် ဒမာသက်က တောင်းဆိုခဲ့သည်။

ဂျရုမ်း၏ဘာသာပြန်ကျမ်းသည် ကက်သလစ်အသင်းတော်၏ တရားဝင်ဘာသာပြန်ခြင်းအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခံရသည်။ မကြာခင်၌ပင်၊ ၎င်းကို ဗားဂိတ် (Vulgate) ဟု ခေါ်တွင်လာ၏။ ဤနာမည်သည် “ဗားဂါ (vulgar)” ဟူသော စကားလုံးနှင့် ဆက်နွယ်သည်။ ယခုခေတ်အဓိပ္ပာယ်မှာ “ရိုင်းဇိုင်းခြင်း သို့မဟုတ် စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်း” ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုအချိန်တွင် ၎င်းသည် “အများသုံး သို့မဟုတ် ဘုံ” ဟု အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်သည်။ ၎င်းကိုလက်တင်ဘာသာဖြင့် အများဆုံးဖြစ်သောလူများ၏ဘာသာစကားဟု ခေါ်ဝေါ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း အချိန်တန်သော်၊ လက်တင်စကားသည် လူများ၏ဘုံဘာသာစကားမဟုတ်တော့ပေ၊ သမ္မာကျမ်းစာကို လူများတို့ ဖတ်ရန် လုံးဝမတတ်နိုင်လျှင် ကက်သလစ်အသင်းတော်က ၎င်းသည် ပို၍ကောင်းသည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

၂

သူတို့သည် သမ္မာကျမ်းစာကို လက်တင်မဟုတ်သည့် အခြားမည်သည့် ဘာသာစကားဖြင့်မဆို ပိုင်ဆိုင်ထားသူသည် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆက်လက် အမိန့်ထုတ်လုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ကျမ်းစာပိုင်ဆိုင်သူ အဘယ်သူ့ကိုမဆို၊ သူတို့တွေ့ရှိပါက အသက်ကိုပါ ဆုံးရှုံးစေနိုင်၏။

ဝီကလစ်သည် အင်္ဂလန်ပြည်၌ သမ္မာကျမ်းစာကို လူအများစုသုံး ဘာသာပြန်ခြင်း၏တန်ဖိုးနှင့် အလွန်အရေးကြီးပုံကို ပြသခဲ့သည်။ ယခုတွင် ဘုရားသခင်သည် မိမိ၏လူမျိုးကို အံ့ဖွယ်ဆုလက်ဆောင်တစ်ခုပေးခဲ့ပြီး၊ ထိုလုပ်ငန်းကို ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရန် ကူညီပေးခဲ့သည်။ ဤအရာသည် ထိုသို့ဖြစ်ပျက်သည်။ ၁၄၃၃ ၌ တူရကီတို့သည် ကွန်စတန်တီနိုပိုလ် (Great City of Constantinople) မြို့ကြီးကို သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး၊ အရှေ့ရောမအင်ပါယာကို အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန်ဒုက္ခသည်များသည် ဥရောပသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ပြီး၊ ဂရိ (Greek)၊ ဟေဗြဲ (Hebrew) နှင့် ပတ်သက်သော ပညာဗဟုသုတများနှင့် သူတို့၏ တန်ဖိုးအရှိဆုံး ပိုင်ဆိုင်

ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ ၊ တင်ဒေးလ်၏ စတင်လုပ်ဆောင်ခြင်း

အီရမားစ် (Erasmus) ၏ ဂရိဓမ္မသစ်ကျမ်းနှင့် ယောဟန် ဂူတန်ဘားချ် (Johan Gutenberg) ၏ မကြာသေးမီက တီထွင်ထားသော ပုံနှိပ်စက် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရေးသည် ထိုအချိန်တွင် အတူတူဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဘုရားသခင်သည် ဘာသာပြန်ကျမ်းစာအုပ်သစ်များစွာကို ထုတ်ဝေရန် ဘုရားဝတ်၌မွေ့လျော်သူများကို ပေါ်လာစေခဲ့သည်။ မကြာခင်၌ပင် သမ္မာကျမ်းစာကို လူများတို့၏ ဘာသာစကားများဖြင့် ရရှိခဲ့ကြသည်။ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်းသည် ပိုမိုထိရောက်လာသည်နှင့်အမျှ သမ္မာကျမ်းစာသည် ဈေးသက်သာလာ၏။ ဆင်းရဲသားများပင် သူတို့အတွက် မိတ္တူများကို ကိုယ်ပိုင်ဝယ်ယူနိုင်ကြလေ၏။

ဝီလျံတင်ဒေးလ် (William Tyndale) သည် တိကျမှန်ကန်သော အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုခဲ့သည်။ အော့စဖို့ (Oxford) တက္ကသိုလ်မှ ပညာရှင်တစ်ဦးအနေနှင့် သူသည် ဂရိနှင့် လက်တင်စကားဖြင့် သမ္မာကျမ်းစာကို သိကျွမ်းလာခဲ့သူဖြစ်သည်။ သို့သော် သူသည် ရှေးဟောင်းဘာသာစကားများကို လူအနည်းငယ်သာ သင်ယူနိုင်လိမ့်မည်ကို သူသိခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် စားဝတ်နေရေးအတွက် မအားမလပ် အလုပ်လုပ်နေရသောကြောင့်ဖြစ်၏။

အလုပ်လုပ်နေသောသူတို့သည် ကျမ်းစာ၏ဘာသာစကားများကို မသင်ကြားနိုင်သောကြောင့်၊ တင်ဒေးလ် (Tyndale) က ကျမ်းစာကို သူတို့ဘာသာစကားဖြင့် သူတို့ထံရောက်သွားရမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ဤအရာသည် အန္တရာယ်ကြီးပါသည်။ ကက်သလစ်အသင်းတော်သည် လက်တင်ဘာသာမဟုတ်သော မည်သည့်ကျမ်းစာကိုမဆို တရားမ

ကြာသပတေးနေ့ ၊ အင်္ဂလိပ်ကျမ်းစာကို ပုံနှိပ်ခြင်း

ဂျာမနီသို့ပြောင်းပြီးသည့်နောက်တွင်၊ တင်ဒေးလ် (Tyndale) သည် Erasmus ၏ဂရိဓမ္မသစ်ကျမ်းကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ စတင်ဘာသာပြန်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုအရာသည် ပို၍လွယ်သောအစိတ်အပိုင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ကိုလန်းမြို့ရှိ ပုံနှိပ်စက်တစ်လုံးသည် စီမံကိန်းကို စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်၊ သို့သော် အင်္ဂလန်မှ သူလျှိုများသည် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ထိုအကြောင်းကို သိရှိခဲ့သည်။ သူ၏ ရန်သူများသည် ပုံနှိပ်ဆိုင်၏အိမ်ရှေ့တံခါးကို ဖြတ်ဝင်ရောက်သောအခါ Tyndale က သူသယ်နိုင်သည့်အချောသပ် ကော်ပီများနှင့် အတူ နောက်တံခါးကို တွန်းထုတ်၍ ထွက်ပြေးရသည်။ ၎င်း

ခြင်းဖြစ်သည့် ထိုမှုရင်းဘာသာစကားများဖြစ်သော သမ္မာကျမ်းစာကို သယ်ဆောင်သွားခဲ့ကြသည်။

၁၅၁၆ ခုနှစ်တွင်၊ အီရမားစ် (Erasmus) အမည်ရှိသော ပညာရှင်တစ်ယောက်သည် မူရင်းဂရိဘာသာဓမ္မသစ်ကျမ်းစာနှင့် လက်တင်ဘာသာကို အသစ်တဖန် ပြန်ဆိုပြီး စာအုပ်တစ်အုပ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဂျရုမ်းမတိုင်မီ၊ ရာစုနှစ်များစွာက လက်တင်ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းသည် အမှားအယွင်းများစွာရှိသည်ကို လူတို့သည် ချက်ချင်းသိမြင်ခဲ့သည်။

ပညာတတ်လူအမြောက်အများသည် ယခုအခါ ဘုရားသခင်နှုတ်ကပတ်တော်၏အမှန်တရားများကို ပိုမိုနားလည်သဘောပေါက်လာကြပြီဖြစ်သော်လည်း အများစုသောလူများမှာမူ သူတို့၏ကိုယ်ပိုင်ဘာသာစကားဖြင့် သမ္မာကျမ်းစာ မရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန်။ နှုတ်ကပတ်တော်၏အရေးကြီးခြင်းအကြောင်းကို ဘုရားသခင်က ဘာပြောသနည်း။ ရှင်ပေတရုဩဝါဒစာ ပဌမစောင် ၁:၂၃-၂၅။

၄

ဝင် ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ၁၅၁၉ ခုနှစ်တွင်၊ အမျိုးသား ၆ ဦးနှင့်အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် သူတို့၏ကလေးများအား ဘုရားသခင်၏ဆုတောင်းချက်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် သင်ကြားပေးခြင်းအတွက် ကားတိုင်ပေါ်တွင် မီးရှို့ခြင်းခံခဲ့ရသည်။

တစ်နေ့တွင် အရေးကြီးသောကက်သလစ်အရာရှိတစ်ဦးက တင်ဒေးလ် (Tyndale) အား “ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီး၏ဥပဒေထက် ဘုရားသခင်၏ပညတ်တော်များမရှိလျှင် ပိုကောင်းမည်” ဟု ပြောခဲ့သည်။ Tyndale ကလည်း “ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးနှင့် သူ၏ဥပဒေများအားလုံးကို ကျွန်ုပ်ငြင်းဆန်သည်။ အကယ်၍ ဘုရားသခင်က ကျွန်ုပ်ကို အသက်ချမ်းသာပေးလျှင်၊ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာလျှင် ထယ်ဖြင့် မောင်းနေသောကောင်လေးတစ်ယောက်အား ကျမ်းစာကို သင်သိရှိသည်ထက် ပိုမိုသိရှိလာစေရမည်” ဟု တုန်ပြန်ခဲ့၏။

တင်ဒေးလ်သည် သူ၏ဘာသာပြန်လုပ်ငန်းအတွက် တရားဝင်ခွင့်ပြုချက်ရရန် ကြိုးစားသော်လည်း အသင်းတော်တာဝန်ရှိသူများက သူ့ကိုမည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ထောက်ပံ့မပေးခဲ့ကြပါ။ သူသည် အင်္ဂလန်ကိုချစ်သလောက် လူများတို့အား ဘုရားသခင်၏နှုတ်ကပတ်တော်ကို ပေးအပ်ရန် သူစွန့်ခွာရန်လိုသည်မှာ ထင်ရှားလှပါသည်။

လက်တွေ့ကျင့်သုံးရန်။ လယ်ထွန်သူသည် ယဇ်ပုရောဟိတ်များသို့မဟုတ် ဘုန်းတော်ကြီးများထက် သမ္မာကျမ်းစာအကြောင်းကို အမှန်တကယ် ပို၍သိနိုင်ပါသလား။ ကောရိန္တုဩဝါဒစာ ပဌမစောင် ၁:၂၆-၂၉၊ ဆာလံကျမ်း ၁၁၉:၉၉၊ ရှင်မသဲခရစ်ဝင် ၁၁:၂၅။

၅

သည် ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ခြင်းခံရဖို့ရန်အလွန်နီးကပ်ခဲ့သည်။

တင်ဒေးလ် (Tyndale) နှင့် မိတ်ဆွေအပေါင်းအဖော်တစ်ဦးသည် ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ ဝမ်းစ် (Worms) မြို့သို့ သွား၍ ထပ်မံစတင်ခဲ့သည်။ ၁၅၂၆ ခုနှစ် နွေဦးရာသီ၌ ပထမဦးဆုံးဓမ္မသစ်ကျမ်းကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ မှောင်ခိုသွင်းခဲ့သည်။ ဤအရာသည် အခြားအရာများ ထပ်လုပ်ဆောင်ဖို့ရန် လှုံ့ဆော်မှုအားရစရာ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အင်္ဂလန်၏ဂိုဏ်းအုပ်ဘုန်းတော်ကြီးက ထိုကျမ်းစာမိတ္တူအားလုံးကို မီးရှို့ဖျက်စီးရန် အမိန့်ပေးခဲ့သည်။